

Programa pentru Olimpiada de limbă și literatură română

Clasa a VIII-a

1. *Lectura*

1.1. *Cartea - obiect cultural* (actualizare).

1.2. *Teoria literară*

1.2.1. *Structurarea operei literare*. Actualizarea - prin investigarea unor texte literare – a cunoștințelor referitoare la structura textelor narative (logica acțiunii, timpul, spațiul narațiunii). Relațiile dintre personaje. Caracterizarea personajelor. Actualizarea, prin investigarea unor texte literare, a structurii textelor lirice. **Eul liric**.

1.2.2 *Figurile de stil* (actualizare). **Alegoria**.

1.2.3. *Versificația*. Măsura, rima, piciorul metric, ritmul, versul, strofa (actualizare).

Versul

liber.

1.2.4. *Genuri și specii*.

Genurile epic și liric. Specii literare obligatorii:, **nuvela** (fragment). ***Scrieri SF**.

1.3 *Textul*

1.3.1 *Texte literare* - populare și culte - aparținând diverselor genuri și specii.

1.3.2 *Texte nonliterare*: texte publicitare, *articolul de ziar/ de revistă.

2. *Practica rațională și funcțională a limbii*

2.1. *Comunicarea orală*

Situația de comunicare monologată și dialogată (actualizare). Monologul: text narativ, text descriptiv, text informativ, **text argumentative (argumentarea / susținerea opiniilor și preferințelor)**. Rezumatul oral (actualizare).

*Se recomandă ca elevii, folosindu-și deprinderile de exprimare orală, să poată realiza următoarele acte de vorbire:

- susținerea argumentată a unui schimb verbal direct;
- exprimarea sau acceptarea de opinii diferite;
- exprimarea și motivarea unei atitudini / reacții;
- prezentarea unor produse realizate individual sau în echipă.

2.2. *Scrierea* (actualizare)

Comentarea unor secvențe din operele studiate sau din texte la prima vedere, pe baza unor

cerințe date. *Conspectul.

Textul argumentativ (susținerea preferințelor și a opiniilor).

3. *Elemente de construcție a comunicării*

3.1. *Noțiuni de sintaxă*. **Enunțul**. Fraza. Relațiile sintactice în propoziție și în frază (actualizare).

Cuvintele și construcțiile incidente. Punctuația lor.

3.2. *Lexicul* (actualizare)

Vocabularul fundamental și masa vocabularului. Dinamica vocabularului.

Mijloacele interne de îmbogățire a vocabularului (actualizare). Familia de cuvinte (actualizare).

Prefixoidele*. Sufixoidele* (ambele pe bază de aplicații).

Mijloacele externe de îmbogățire a vocabularului. Împrumuturile lexicale. **Neologismele.**

Evitarea greșelilor în utilizarea neologismelor.

Cuvântul și contextul. Sensul propriu (de bază și secundar) și sensul figurat.

Categoriile semantice. Sinonimele. Antonimele. Omonimele. Cuvintele polisemantice (actualizare).

Paronimele. Pleonasmul.

3.3. *Noțiuni de fonetică* (actualizare). Valorile stilistice ale nivelului fonetic într-un text literar.

3.4. *Sintaxa propoziției și a frazei*.

3.4.1. *Predicatul și propoziția subordonată predicativă*.

Predicatul verbal și predicatul nominal (actualizare). **Predicatul nominal incomplet**.

Probleme ale acordului (acordul după înțeles, acordul prin atracție).

Propoziția subordonată predicativă.

3.4.2. *Subiectul și propoziția subordonată subiectivă*.

Subiectul(actualizare).

Propoziția subordonată subiectivă. Natura elementului regent al propoziției subiective.